

**SERVIS LOYIHALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH
MASALALARI (SURXONDARYO VILOYAT MISOLIDA)****Ismoilova Sayyora Farxodovna**

Bank-moliya akademiyasi, loyiha boshqaruvi yo'nalishi magistranti

010793@gmail.com**Annotatsiya**

Mazkur tezisdagi xizmatlar sohasida raqobatbardoshlikni ta'minlash masalalari Surxondaryo viloyati misolida ilmiy asosda tahlil qilinadi. Hududning iqtisodiy rivojlanishida xizmat ko'rsatish sohasi muhim omil sifatida namoyon bo'lib, ayniqsa turizm, savdo, transport-logistika, ta'lim va sog'liqni saqlash xizmatlari yetakchi tarmoqlar hisoblanadi. Tezisdagi xizmat sohasining hududiy raqobatbardoshligini ta'minlash omillari, resurslardan samarali foydalanish yo'llari, marketing strategiyalari, innovatsion yondashuvlar va davlat siyosati bilan uzviy bog'liqligi tahlil qilingan. Xususan, Surxondaryo viloyatida xizmat ko'rsatish sohasini raqamlashtirish, sifatni oshirish, iste'molchilar talabiga moslashtirish hamda xalqaro standartlarga yaqinlashtirish orqali hududiy iqtisodiyotda barqaror o'sish ta'minlanishi mumkinligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar. Xizmat sohasi, raqobatbardoshlik, Surxondaryo viloyati, innovatsion rivojlanish, marketing strategiyasi, xizmat sifati, hududiy iqtisodiyot, raqamlashtirish.

Аннотация

В данной диссертации на научной основе анализируются вопросы обеспечения конкурентоспособности в сфере услуг на примере Сурхандарьинской области. Сфера услуг является важным фактором экономического развития региона, особенно туризм, торговля, транспорт и логистика, образование и здравоохранение являются ведущими отраслями. В диссертации анализируются факторы обеспечения региональной конкурентоспособности сфер услуг, пути эффективного использования ресурсов, маркетинговые стратегии, инновационные подходы и их неразрывная связь с государственной политикой. В частности, утверждается, что цифровизация сфер услуг Сурхандарьинской области, повышение качества, адаптация к потребительскому спросу и приближение их к международным стандартам могут обеспечить устойчивый рост экономики региона.

Ключевые слова. Сфера услуг, конкурентоспособность, Сурхандарьинская область, инновационное развитие, маркетинговая стратегия, качество услуг, региональная экономика, цифровизация.

Kirish. Xizmatlar sohasi zamonaviy iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan va yalpi ichki mahsulot tarkibida ulushi ortib borayotgan yo'nalishlardan biridir. Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, xizmat ko'rsatish tarmog'ini rivojlantirish, aholiga sifatli xizmatlar taqdim etish va raqobatbardoshlikni oshirish orqali hududiy iqtisodiyotning barqaror o'sishi va aholi turmush darajasining yaxshilanishi ta'minlanadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qator farmon va qarorlarida xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Surxondaryo viloyati misolida olib qaralganda, turizm, savdo, ta'lim, tibbiyot va transport-logistika xizmatlarini rivojlantirish uchun katta imkoniyatlar mavjud. Ammo bu imkoniyatlardan samarali foydalanish uchun raqobatbardoshlikni ta'minlash, innovatsion yondashuvlarni joriy qilish va hududiy infratuzilmani modernizatsiya qilish zarur. Shu boisdan, mazkur tadqiqotda Surxondaryo viloyati xizmat sohalarida raqobatbardoshlikni ta'minlash masalalari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

Asosiy qism. Surxondaryo viloyatida xizmat ko'rsatish sohasi keyingi yillarda sezilarli sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Viloyatning geografik joylashuvi – Afg'oniston bilan chegaradosh hudud bo'lishi savdo va logistika xizmatlari uchun qo'shimcha imkoniyatlarni yaratadi. Turizm sohasida esa Termiz shahri va Boysun tumanining madaniy-ma'naviy merosi, shuningdek, Orol dengizi bilan bog'liq ekologik turizm loyihalari alohida ahamiyatga ega. Xizmatlar tarmog'ida raqobatbardoshlikni oshirish uchun bir necha omillar muhim hisoblanadi:

1. **Sifatni oshirish** – xizmatlarning xalqaro standartlarga mos bo'lishi.
2. **Innovatsiyalarni joriy qilish** – raqamlashtirish, onlayn xizmat ko'rsatish, mobil ilovalar orqali iste'molchilar bilan tezkor aloqa.
3. **Marketing strategiyalari** – hududning turizm salohiyatini jahon bozoriga olib chiqish, eksportga yo'naltirilgan xizmatlarni rivojlantirish.
4. **Davlat qo'llab-quvvatlashi** – soliq imtiyozlari, investitsiyalar uchun qulay muhit yaratish.
5. **Kadrlar salohiyati** – zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega xizmat ko'rsatish mutaxassislarini tayyorlash.

Hududiy raqobatbardoshlikni ta'minlashda muhim jihatlardan yana biri – iste'molchilarning talabini chuqur o'rganish va xizmatlarni shunga mos ravishda taklif qilishdir. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, xizmatlar sifatini oshirish bilan bir qatorda, ularni qulay narxlarda taqdim etish raqobat ustunligini belgilovchi asosiy

omillardan biridir. Shu nuqtai nazardan, Surxondaryo viloyati xizmatlar sektorida sifat va narx mutanosibligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega.

1-jadval: Surxondaryo viloyatida xizmat sohalarida raqobatbardoshlikka ta'sir etuvchi omillar

№	Omil nomi	Mazmuni
1	Xizmat sifati	Xizmatlarning xalqaro standartlarga mosligi
2	Innovatsiyalar va raqamlashtirish	Zamonaviy texnologiyalar asosida xizmatlarni taklif qilish
3	Marketing strategiyalari	Mahalliy va xalqaro bozorlarda xizmatlarni targ'ib qilish
4	Kadrlar salohiyati	Malakali mutaxassislarning mavjudligi
5	Davlat qo'llab-quvvatlashi	Huquqiy va iqtisodiy imtiyozlar yaratish
6	Infratuzilma	Transport-logistika va xizmat ob'ektlarining rivojlanganligi
7	Narx va sifat mutanosibligi	Iste'molchilar talabiga mos xizmatlar taqdim etilishi

Xulosa. Xizmat ko'rsatish sohalarida raqobatbardoshlikni ta'minlash hududiy iqtisodiy rivojlanishning muhim shartlaridan biridir. Surxondaryo viloyatida bu borada mavjud imkoniyatlar salmoqli bo'lib, ularni to'liq safarbar etish orqali hududiy iqtisodiyotning barqaror o'sishiga erishish mumkin. Xizmatlarda raqamlashtirish, sifatni oshirish, marketing strategiyalarini samarali qo'llash, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va kadrlar salohiyatini kuchaytirish raqobatbardoshlikni ta'minlashning asosiy omillari sifatida qaralishi zarur. Shu bilan birga, davlat tomonidan yaratilayotgan huquqiy va iqtisodiy shart-sharoitlar xizmatlar sektorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgani hududning investitsiyaviy jozibadorligini yanada oshiradi. Tezida keltirilgan ilmiy xulosalar Surxondaryo viloyatida xizmat ko'rsatish sohalarini raqobatbardosh rivojlantirishga doir amaliy takliflar sifatida qaralishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Porter, M. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. – New York: Free Press, 1985.
2. Kotler, P., Keller, K. Marketing Management. – 15th ed. – Pearson, 2016.
3. Smith, A. The Wealth of Nations. – London: Penguin Classics, 2003.

4. OECD. Service Economy Outlook. – Paris: OECD Publishing, 2020.
5. UNCTAD. World Investment Report. – Geneva: United Nations, 2021.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Xizmat ko‘rsatish sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori. – Toshkent, 2022.
7. Davydova, O. I. Upravlenie konkurentosposobnost'yu uslug v regione. – Moskva: INFRA-M, 2019.
8. Yusupov, M. O‘zbekiston iqtisodiyoti: rivojlanish yo‘llari va istiqbollari. – Toshkent: Fan, 2021.
9. World Bank. Uzbekistan Country Economic Update. – Washington, D.C.: World Bank Group, 2023.